

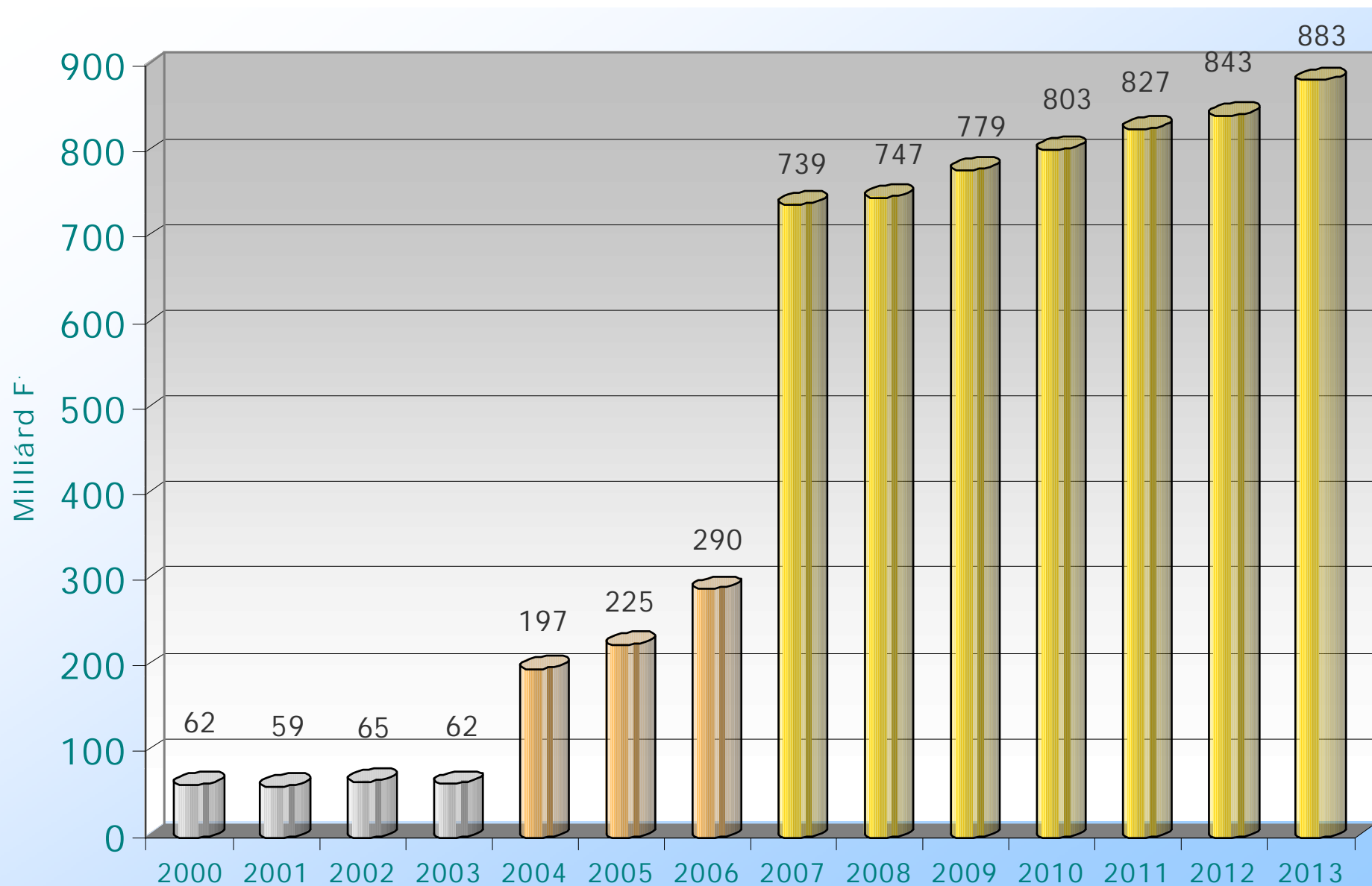
A FEJLESZTÉS KERETEI

Az Uniós fejlesztések lehetősége

és kényszere...

Kohéziós támogatások, 2000-2013.

(Phare, ISPA, SAPARD, Strukturális és Kohéziós Alap)

Az Uniós támogatások elvei

Alapelvek:

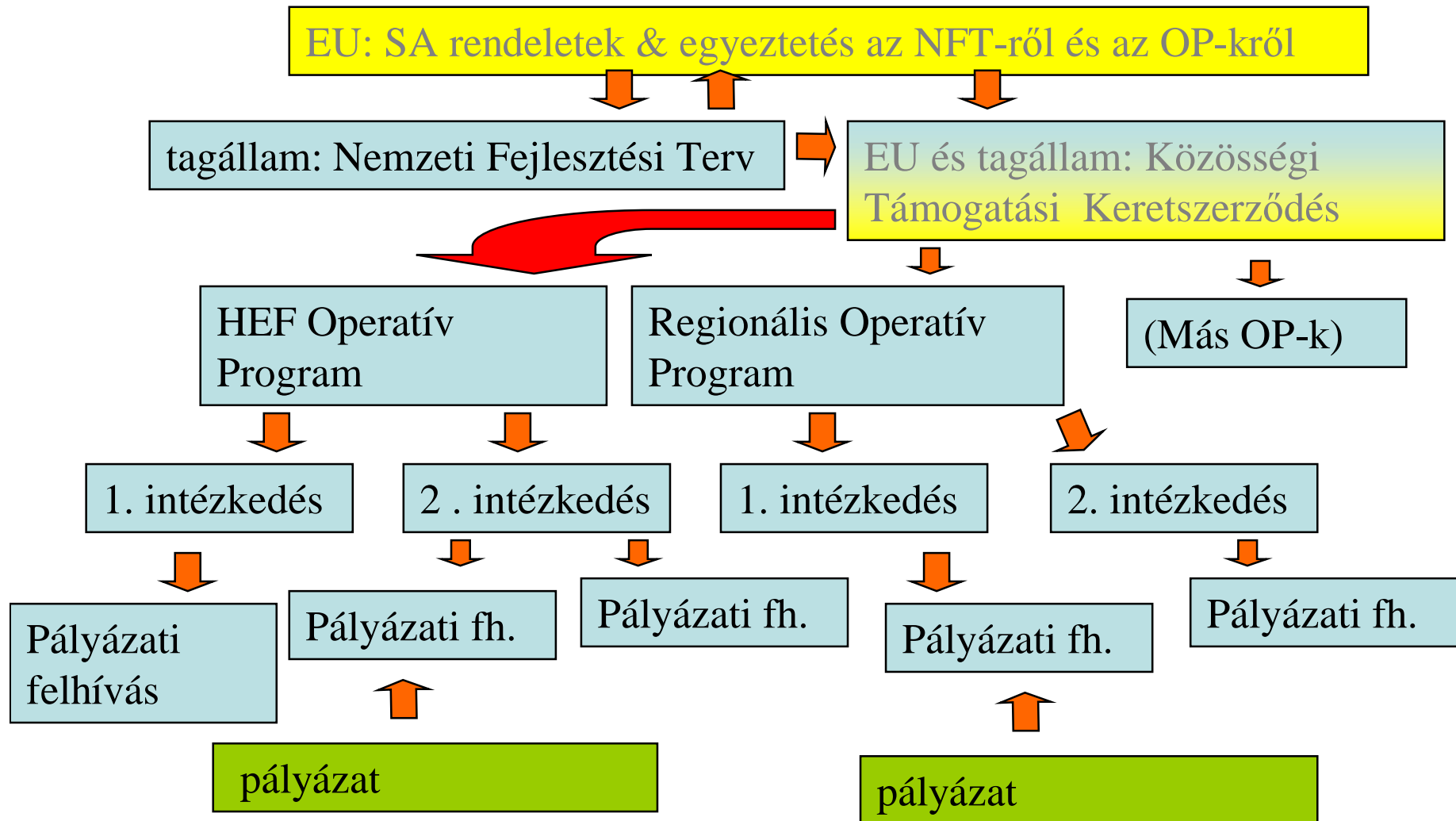
- Koncentráció
- Programozás
- Partnerség (ágazat- és szektorközi is)
- Addicionalitás (
- Kompatibilitás (illeszkedés az átfogó célokhoz)
- Társ-finanszírozás
- Megfelelőség (ESZA, ERFA szabályok)
- Indikátorok (számszerű mérhetőség)
- Monitorina/értékelés

Horizontális elvek: esélyegyenlőség

- Nők és férfiak
- Romák
- Fogyatékkal élő emberek
- Fenntartható fejlődés

Magyarország 2007 – 2013 között várhatóan 5 600 Mrd Ft EU támogatásra lesz jogosult, ehhez min. kb. 1 000 Mrd Ft hazai társ-finanszírozási forrás szükséges

A brüsszeli jogszabályoktól a pályázatig

Kulcsfontosságú dokumentumok

ORSZÁGOS FEJLESZTÉSPOLITIKAI
KONCEPCIÓ (OFK) (2020-ig)

+ Országos Területfejlesztési Konceptió

Nemzeti
Vidékfejlesztési
Terv

(EU Mezőgazdasági
Alap a Vidék-
Fejlesztésért)

**Nemzeti
Stratégiai
Referencia Keret
(II. NFT 2007-2013)**

(Strukturális Alapok és
Kohéziós
Alap)

+ a tisztán
hazai
forrásból
megvalósuló
fejlesztések

Operatív programok

AZ EU Közösségi Stratégiai irányelvei

A kohéziós politika prioritásai a 2007-2013-as periódusban a lisszaboni iránymutatások alapján:

I. Hogyan lehet Európát és régióit vonzóbbá tenni a befektetés és foglalkoztatás területén

1. a közlekedési infrastruktúrák fejlesztése, kiterjesztése
2. a környezet munkahelyteremtéshez és növekedéséhez való hozzájárulásának fejlesztése
3. hagyományos energiaforrások használatának átgondolása, alternatív megoldások alkalmazása (megújuló energiaforrások)

II. A tudás és innováció a növekedésért

4. K + F befektetések növelése és fejlesztése
5. az innováció és vállalkozókészség ösztönzése
6. információs társadalmat mindenkinek
7. finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés lehetőségeinek szélesítése

AZ EU Közösségi Stratégiai irányelvei

A kohéziós politika prioritásai a 2007-2013-as periódusban a lisszaboni iránymutatások alapján:

III. Több és jobb munkahely

8. több ember bevonása a foglalkoztatásba és szociális védelmi rendszerek korszerűsítése
9. munkavállalók és vállalkozások alkalmazkodóképességének javítása, a munkaerőpiac rugalmassá tétele
10. humántőke-befektetések növelése jobb oktatás és készségek révén
11. az államigazgatás és közszolgáltatások adminisztrációs kapacitásának fejlesztése
12. az egészségmegőrzés támogatása a munkaerőpiaci aktivitás javítására

AZ EU Közösségi Stratégiai irányelvei

A kohéziós politika prioritásai a 2007-2013-as periódusban a lisszaboni iránymutatások alapján:

IV.A kohéziós politika területi dimenziójának főbb célkitűzései az alábbiak:

1. városok hozzájárulása a növekedéshez és munkahelyek bővüléséhez
2. vidéki területek gazdasági diverzifikációjának támogatása
3. kooperáció (határon átnyúló, transznacionális, régiók közötti együttműködések)

A magyar nemzeti akcióprogram foglalkoztatási prioritásai

1. *A munkaerőpiaci részvétel növelése és a szociális védelmi rendszerek modernizálása*

1.1. A munka legyen mindenki számára lehetőség - kortól és nemtől függetlenül (18. iránymutatás)

1.2. Érje meg dolgozni (19. iránymutatás)

1.3. Több és hatékonyabb segítség az álláskeresőknél és a hátrányos helyzetűeknek (19. iránymutatás)

1.4. Korszerű foglalkoztatási szolgálat (20. iránymutatás)

1.5. A migráció munkaerőpiaci helyzetéhez igazodó kezelése (20. iránymutatás)

A magyar nemzeti akcióprogram foglalkoztatási prioritásai

2. *A munkavállalók és a vállalkozások alkalmazkodóképességének javítása*

2.1. Rugalmasság és biztonság a munkaerőpiacon (21. iránymutatás)

2.2. A be nem jelentett munkavégzés átalakítása bejelentett foglalkoztatássá (21. iránymutatás)

2.3. A földrajzi mobilitás elősegítése (21. iránymutatás)

2.4. Bérszabályozó mechanizmusok és foglalkoztatásbarát munkaerő-költségek (22. iránymutatás)

A magyar nemzeti akcióprogram foglalkoztatási prioritásai

3. *Hatékonyabb humánerőforrás-fejlesztés jobb minőségű oktatás és képzés révén*

3.1. A humánerőforrás-fejlesztésre irányuló befektetések növelése és hatékonyságának javítása (23. iránymutatás)

3.2. A munkaerőpiac igényeihez igazodó oktatás és képzés (24. iránymutatás)

Segítenek-e Magyarországnak az uniós stratégiák?

Igen, mert

- növelik a foglalkoztatáspolitikáé súlyát, „helyén kezelik” a munkaerőpiaci problémákat;
- „Látványosan” megfogalmazzák a kapcsolódó szakpolitikákat (gazdaság-, oktatás-, szociálpolitika), elindítottak egy tárcaközi együttműködési folyamatot;
- a problémák jelentős része hasonló,
- segítenek a jó eszközök, megoldások bevezetésében,
- a 2003. évi foglalkoztatási irányvonalak kidolgozása során már figyelembe vették a csatlakozó országok helyzetét, problémáit is;
- EU támogatási politikája e stratégiákra épül.

Amire vigyázni kell

Elsikkadhatnak a sajátosságok, eltérések:

1. A gazdaság működése, szerkezete :

- növekedés forrása: termelékenység növekedése,
- kisvállalkozások nagy aránya, gyenge, instabil foglalkoztató-képessége
- K+F beruházások értéke igen alacsony
- informális gazdaság terjedelme...

⇒ Más növekedési modell következik-e belőle?

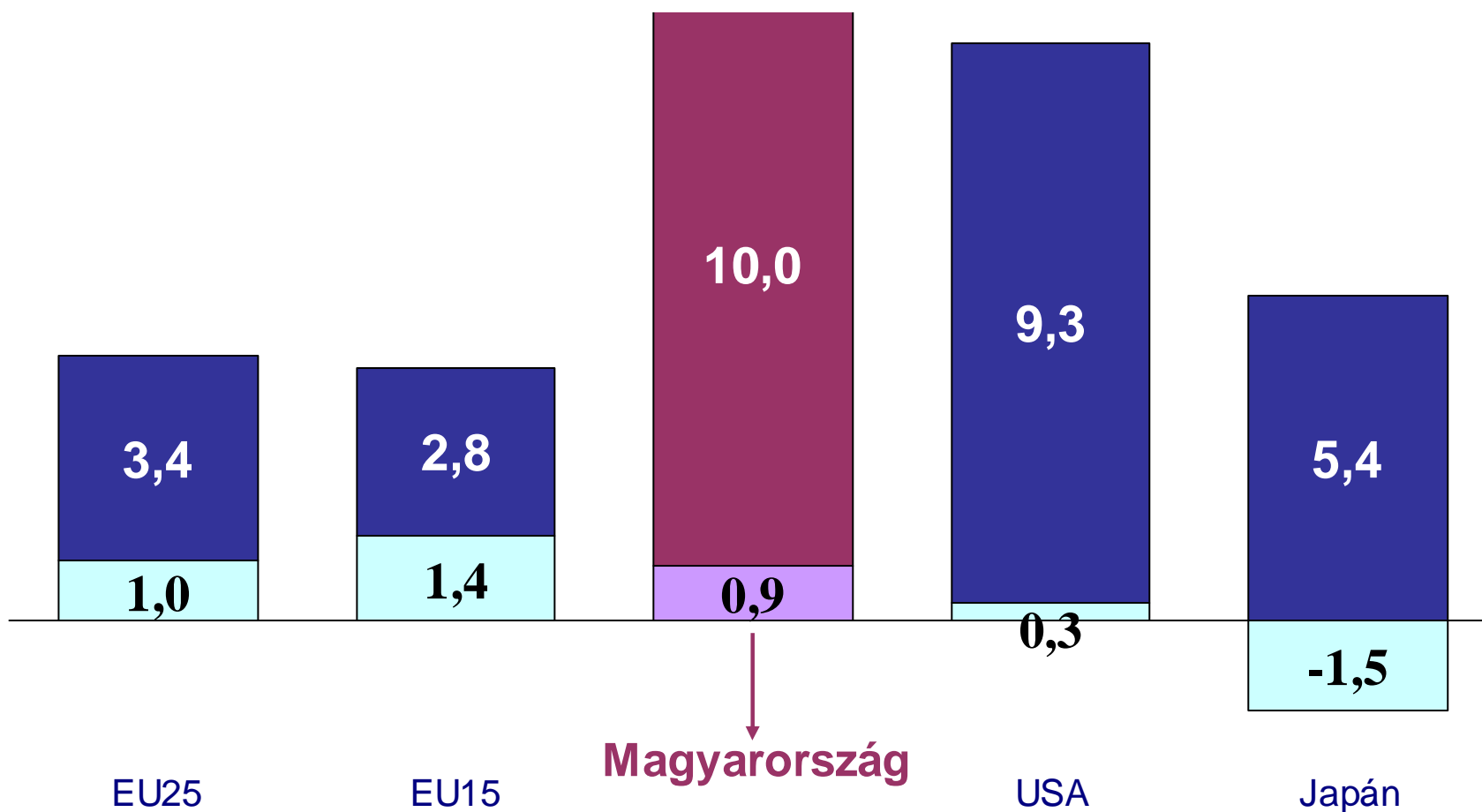
2. Bérek alakulása

- Visszaesés, ciklikusság
- nehezen alkalmazkodnak a kereslethez

⇒ Milyen esélyei vannak egy foglalkoztatás-barát bérpolitikának?

A termelékenység és a foglalkoztatás bővülés szerepe a GDP növekedésében 2002-2004-ben, %

□ Foglalkoztatás növekedése ■ Termelékenység növekedése

Amire vigyázni kell

3. Másképp koncentrálnak a foglalkoztatási problémák

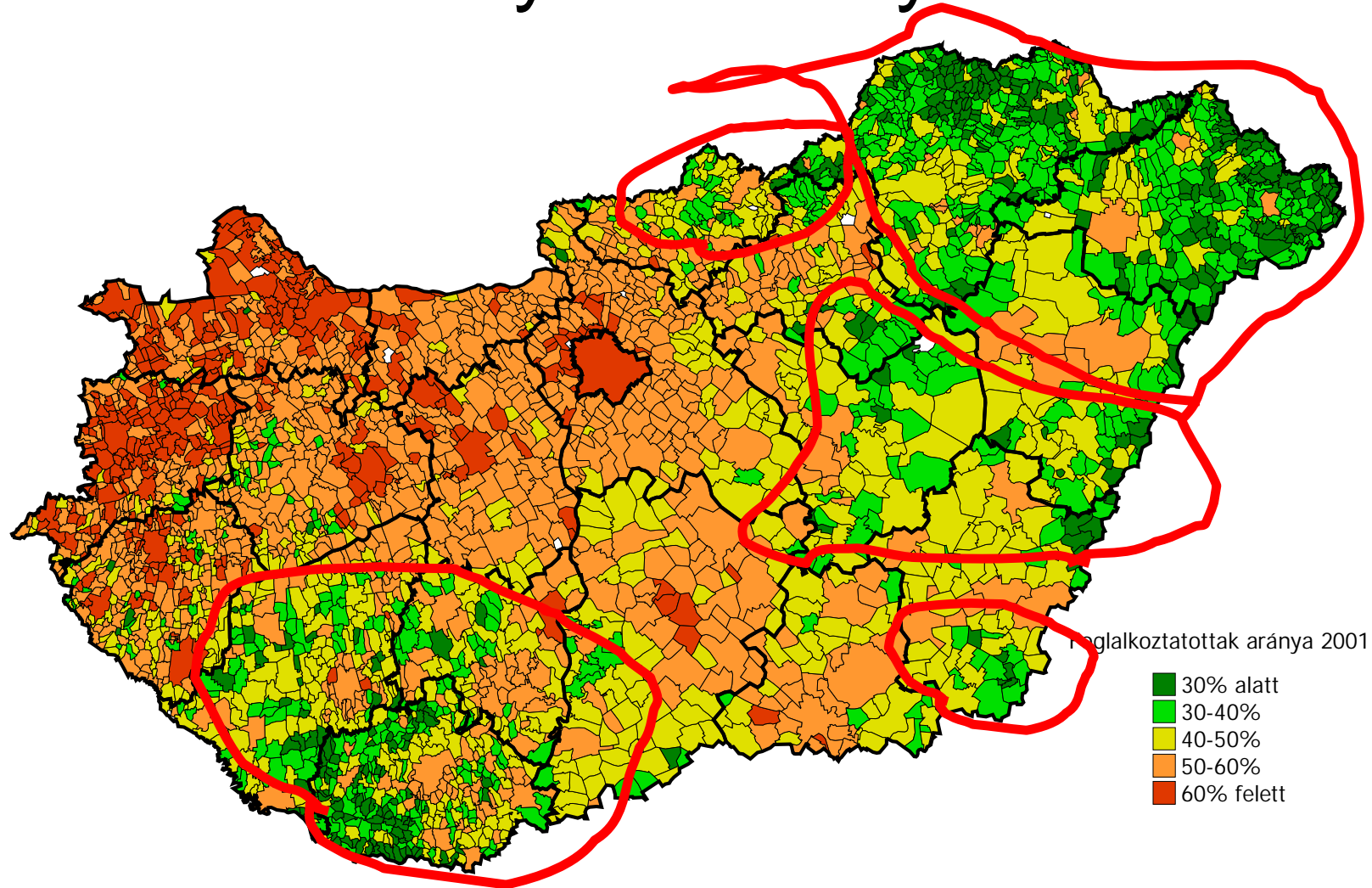
- férfiak, idősek alacsony foglalkoztatása,
- alacsony iskolai végzettségűek kirívóan rossz helyzete
- nagyfokú inaktivitás, munkaerőpiacról véglegesen kivonulók/kiszorulók nagy aránya, kiterjedt, bár alacsony színvonalú ellátórendszer
- romák kiszorulása...

⇒ Követhetőek-e ugyanazok a célok,
alkalmazhatóak-e ugyanazok az eszközök?

Foglalkoztatási (Fr) és munkanélküliségi (Mr) ráták képzettségi szintek szerint, 2003-ban

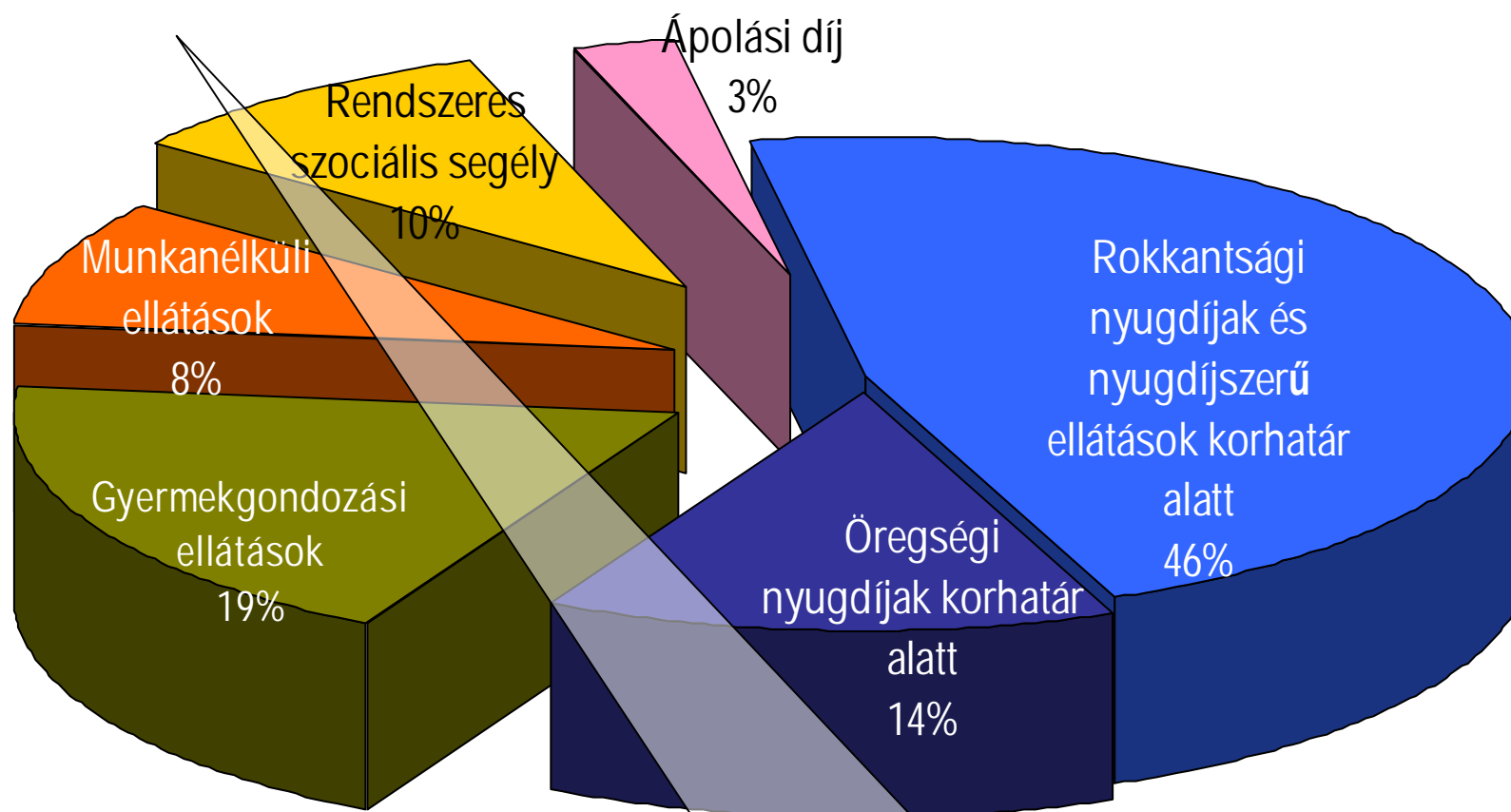
	Felsőfokú		Középfokú		alapfokú	
	Fr	Mr	Fr	Mr	Fr	Mr
Magyarország	82,4	1,4	66,6	5,4	28,4	12,4
EU15	82,5	4,9	70,2	7,7	49,5	11,2
EU25	82,5	4,9	68,4	9,4	46,6	12,2

A foglalkoztatottak lakónépességhez viszonyított aránya 2001

Készítette: Bihari Zsuzsanna, MTA RKK TKO

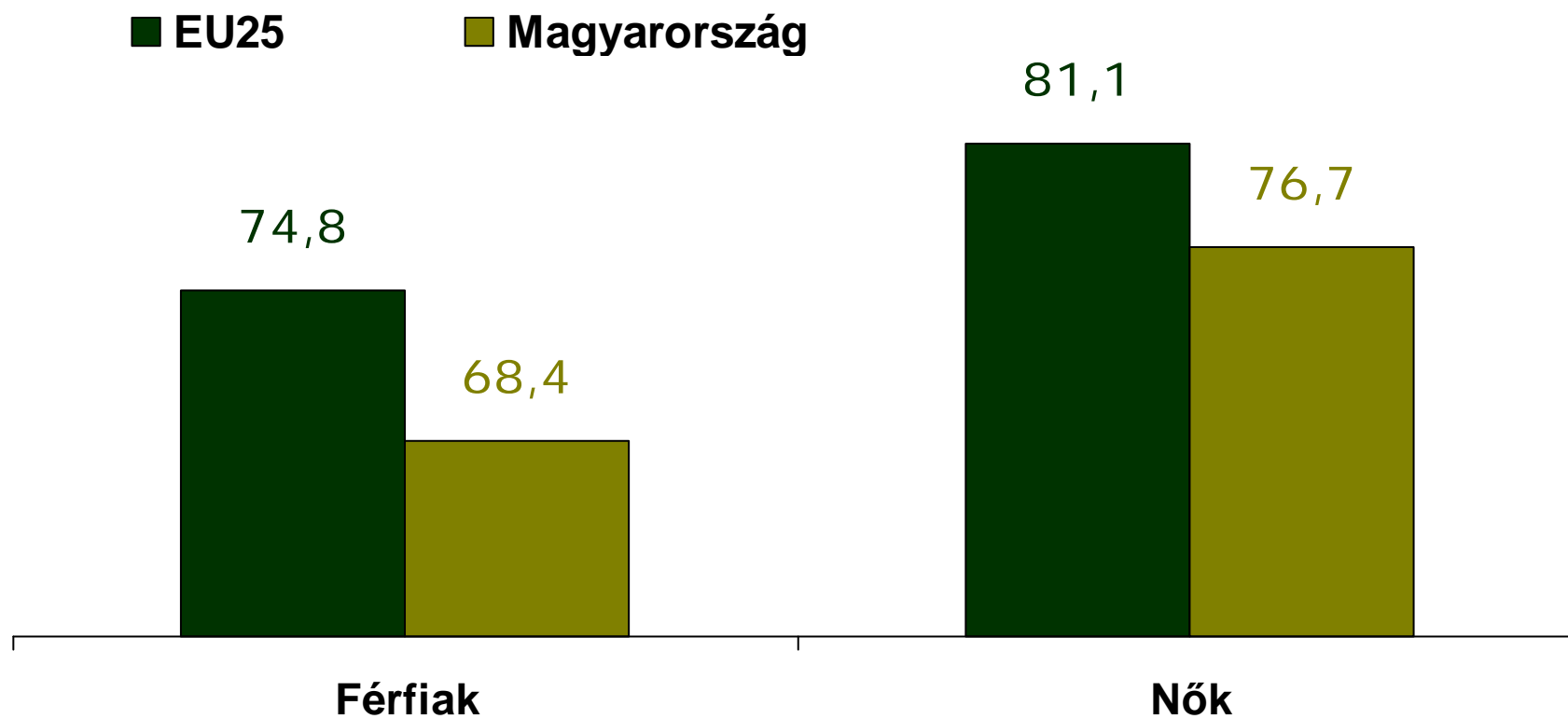
Az ellátásban részesülő aktív korúak megoszlása 2004-ben, %

Összesen 1 millió 540 ezer aktív korú ember részesül allátásban

Forrás: adminisztratív statisztikák

Alacsony a várható élettartam

A fejlesztéspolitika (OFK) stratégiai céljai

1. A magyar gazdaság versenyképességének tartós növekedése;
 2. A foglalkoztatás bővülése;
 3. A versenyképes tudás és műveltség növekedése;
 4. A népesség egészségi állapotának javulása;
 5. A társadalmi összetartozás erősödése;
 6. A fizikai elérhetőség javulása;
 7. Az információs társadalom kiteljesedése;
 8. A természeti erőforrások és környezeti értékek védelme és fenntartható hasznosítása.
- +1. Kiegyensúlyozott területi fejlődés**

Előrejelzések

	2010	2020	2050
Népességszám (millió fő)	9,7	9,4	8,0
0-19 évesek aránya, %	21,1	20,2	18,9
20-64 évesek aránya, %	63,3	61,3	54,9
65-X évesek aránya, %	15,6	18,5	26,2

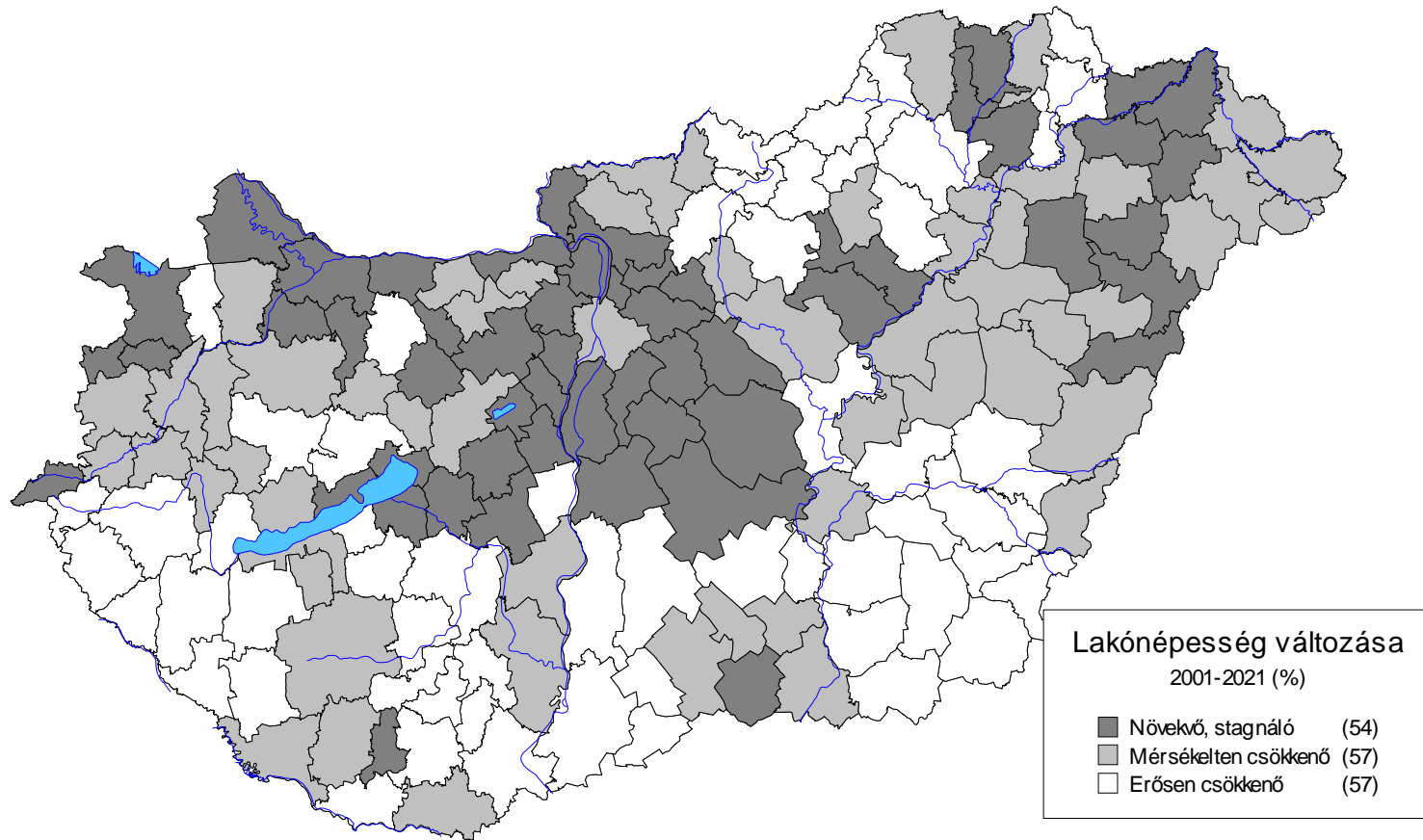
Az idősek száma és aránya növekszik. Az egészségügyi és szociális gondozási – ápolási szükségletek nőnek, megváltoznak!

A munkaképes korúak száma jelentősen csökken, 2050-ig kb. 2 millió fővel. A munkaképes korú lakosság száma jelenleg kb. 7 millió fő, 2050-re 5,2 millió lesz.

A roma közösség lélekszáma mintegy 70 %-kal emelkedik 2000-2050 között. A fiataloknál néhány évtized múlva minden ötödik gyerek roma lehet. (Jelenleg az iskolába beíratott gyerekek 15%-a roma.)

Az egyre kevesebb gyerek növekvő hányada születik szegény családban. (A mintegy 2,3 millió éves korú gyerek közel egyharmada (700 ezer fő) kap rendszeres gyermekvédelmi támogatást.) **Emelkedik az egyszülős családok aránya.**

A lakónépesség számának változása a kistérségekben, 2001-2021

Tisztázatlan a foglalkoztatáspolitikai szerepe

- Teremt-e munkahelyet?
- Megold-e válságokat, képes-e ellensúlyozni egy „jobbless” növekedést?
- Mi a feladata azokkal, akik a munkaerőpiacon nem keresett tudással hagyják el az iskolát?
- Milyen legyen a viszony a munkáltatókkal?
- Milyen legyen a viszony az önkormányzatokkal?
- Mi tegyünk azokkal, akik ellátást kapnak:
 - ösztönözzük-kényszerítsük-ellenőrizzük álláskeresésüket, vagy
 - ajánljunk fel állásokat és munkalehetőségeket, egyébként pedig ne zaklassuk feleslegesen őket (úgyisincs elég munkahely)?
- Kire figyeljünk egyáltalán:
 - mindenkire, akinek nincs munkája, vagy
 - aki közülük ellátást kap, vagy
 - aki segítségért fordul hozzánk?